

Posudek diplomové práce Hany Králové „Prusko-rakouské soupeření v Německém spolku v předvečer války roku 1866 a jeho ohlas na stránkách rakouského tisku“. Ústav světových dějin, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Praha 2007.

Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Jan Županič, Ph.D.

Dějiny Německého spolku v jeho posledním období, od revolučního roku 1848 do prusko-rakouské války 1866 jsou dodnes vděčným tématem řady historických prací a edic. Je pochopitelné, že největší pozornost věnují této záležitosti němečtí badatelé, už z toho důvodu, že zánik Německého spolku předznamenal vytvoření spolku Severoněmeckého a v důsledku i vznik Německého císařství. V této souvislosti vznikla řada syntetických i analytických prací, stejně jako mnoho rozsáhlých jak politických a ústavních dějin, tak i memoárů a korespondence předních osobností. Několik historických i pramených prací týkajících se tohoto tématu vzniklo i na filozofické fakultě Univerzity Karlovy (Jan Hálek, Radek Soběhart).

Stranou pozornosti českých badatelů ale dosud (až na výjimky) zůstávaly právě poslední okamžiky existence Německého spolku, tedy rok 1866 a předehra prusko-rakouské války. Právě toto téma je náplní diplomové práce Hany Králové. Diplomantka svou studii rozdělila do pěti kapitol. Cíle své práce přehledně shrnuje již v úvodu, který je navíc doplněn zdařilým přehledem nejdůležitějších prací k tomuto tématu. První kapitolu diplomové práce pojala H. Králová jako základní přehled vývoje a podoby Německého spolku. Velmi precizně rozebírá strukturu řízení tohoto spolku států, stejně

jako nejdůležitější okamžiky jeho vývoje. Dále se zabývá rozvojem a významem národního hnutí, které se ukázalo jako jeden z nejvýznamějších faktorů německého sjednocení. Na tuto podkapitolu navazují dvě další zabývající se léty 1848-49 a tzv. Erfurtskou unií, jejíž zánik byl jedním z posledních (ale také velmi dočasných) rakouských úspěchů. Na první kapitolu velmi úzce navazuje část druhá zabývající se hospodářským sjednocením Německa a jeho politicko-společenskými důsledky.

Tematicky druhou částí práce představuje kapitola třetí a čtvrtá. V nich autorka rozebírá situaci let 1859-1866, tedy období bezprostředně předcházející prusko-rakouské válce, dobu, kdy se plně projeví zásadní rozpory v představách Rakouska a Pruska na další existenci Německého spolku a události spojené se šlesvicko-hoštýnskou krizí a válkou s Dánskem, která uvedla do pohybu zásadní změny v podobě střední Evropy. Zároveň H. Králová také analyzuje příčiny rozdílného postavení Pruska a Rakouska a vnitřní problémy, se kterými se v první polovině 60. let 19. století potýkaly oba tyto státy.

Pátá kapitola, zahrnující období let 1865-1866, tvoří, jak sama autorka zdůrazňuje, hlavní náplň diplomové práce. Shrnuje období od Gasteinské konvence k samotnému vypuknutí války a kromě postoje obou hlavních rivalů – Rakouska a Pruska – sleduje také názory „třetího Německa“ a postoj světových velmocí. Specifickou část studie představuje závěrečná část kapitoly (podkapitola 5.5. Ohlasy tisku na situaci v podunajské monarchii). Zde diplomantka rozebírá reakce dobového tisku v průběhu celé první poloviny 19. století. Neomezuje se, jak bývá v podobných případech zvykem, jen na politické události, ale díky výborné znalosti periodik se snaží o podchycení základních směrů novinářského zájmu v celém sledovaném období. Závěr práce pak zdařile shrnuje dosažené výsledky.

Diplomovou práci Hany Králové považuji za velmi zdařilou. Diplomantka prokázala výbornou znalost sledované problematiky a dokázala ji představit velmi přehlednou a čtivou formou. Za vynikající považuji závěrečnou část její práce rozebírající postoj rakouského tisku, která vychází ze studia příslušných materiálů při svých krátkodobých pobytech ve vídeňských archivech a vědeckých institucích. Bohužel autorka nemohla využít v plné míře řady českých listů z této doby, které se v současné době restaurují, a ani v plném rozsahu nej důležitějších rakouských a německých, které – až na výjimky – nejsou v České republice dostupné.

Předkládaná diplomová práce Hany Králové představuje velmi kvalitní studii a navrhuji ji hodnotit jako výbornou.

V Praze 30. srpna 2007

doc. PhDr. Jan Zupanič, Ph.D.

Ústav světových dějin